

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Донбаська державна машинобудівна академія
Кафедра менеджменту

Затверджую:

Декан факультету
економіки і менеджменту

Є.В.Мироненко /Є.В.Мироненко/

29 » червня 2021 р.

Гарант освітньої програми:

Менеджмент

В.О.Шашко /В.О.Шашко/

« 29 » червня 2021 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри

Протокол № 27 від 15.06.2021 р.

Завідувач кафедри

І.П.Фоміченко /І.П.Фоміченко/

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент промислового підприємства»

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
ОПП	«Менеджмент»
освітній рівень	Перший (бакалаврський)

Факультет	Економіки і менеджменту
Розробник	К.е.н., доцент Шашко В.О.

Краматорськ - 2021

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: дисципліна вільного вибору циклу професійної підготовки.

Передумови вивчення навчальної дисципліни (пререквізити): знання, набуті в результаті вивчення дисциплін «Мікро- та макроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Теорія організацій». Отримані в результаті вивчення дисципліни знання використовуються в подальшому при дипломному проектуванні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент промислового підприємства» є методів і засобів управління функціональними підсистемами й елементами внутрішнього середовища підприємств промисловості на всіх стадіях життєвого циклу.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Дисципліна вільного вибору циклу професійної підготовки
Модулів – 1	Спеціальність: <u>073«Менеджмент»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 4-й
Змістових тем – 8		Семестр 7-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції 30/6 год.
Дисципліна Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0 самостійної роботи здобувача – 4,0		Практичні 30/2 год.
	Самостійна робота 60/112 год.	
	Вид контролю: залік	
Курсова робота – не передбачено		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60/60; для заочної форми навчання – 8/112.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент промислового підприємства» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Мета дисципліни «Менеджмент промислового підприємства» - формування системного мислення та умінь з управління функціональними підсистемами й елементами внутрішнього середовища підприємств промисловості на всіх стадіях життєвого циклу.

Завдання дисципліни:

- розкрити основні проблеми сучасного машинобудівного виробництва і визначити шляхи їх вирішення;
- охарактеризувати зміст процесів реалізації кожної функції менеджменту на машинобудівних підприємствах;
- викласти концептуальні підходи до структурної реорганізації підприємств галузі;
- розкрити сутність інформаційної корпоративної системи управління;
- дати напрямки ефективного управління конкурентоздатністю продукції вітчизняного машинобудування;
- пояснити вплив різних факторів і особливостей на ефективність системи управління машинобудівним підприємством;
- розглянути нові аспекти управління персоналом;
- прищепити студентам навички управління в конкретних виробничих ситуаціях.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Менеджмент промислового підприємства» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програм	
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<i>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</i>
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
ЗК13. Цінування та повага різноманітності та	СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

мультикультурності.	СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
---------------------	--

Дисципліна «Менеджмент промислового підприємства» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

<i>Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми</i>
ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.
ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
ПРН19. Реалізовувати функції управління в умовах промислового виробництва

Результати навчання за дисципліною та теми, завдяки вивченню яких вони формуються:

Результати навчання		Перелік тем
Р1	Здатність аналізувати проблеми, ризики та результати діяльності промислового підприємства, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища	1-4,6
Р2	Здатність визначати перспективи розвитку промислового підприємства, розробляти заходи щодо підвищення конкурентоздатності продукції промислового призначення, застосовуючи сучасний інструментарій менеджменту	5-8
Р3	Здатність мотивувати персонал промислового підприємства, створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління, діяти соціально свідомо	3,5,8

Співвідношення результатів навчання за дисципліною із програмними результатами навчання:

<i>Результати навчання за дисципліною</i>	<i>Програмні результати навчання</i>				
	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 7	ПРН8	ПРН19
Р 1	+		+	+	+
Р 2	+	+	+		+
Р 3	+			+	+

Співвідношення компетентностей із програмними результатами навчання

<i>Компетентності</i>	<i>Програмні результати навчання</i>				
	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 7	ПНР8	ПРН19
ЗК4	+				
ЗК5	+				
ЗК9	+				
ЗК10	+				
ЗК13				+	
СК1		+	+	+	+
СК2			+	+	
СК3	+	+	+		
СК4	+		+		+
СК5	+			+	
СК6				+	
СК7				+	+
СК8					+
СК11		+		+	
СК12	+				+

Для досягнення результатів навчання за дисципліною (Р), підготовка здобувача спрямована на опанування:

знань:

- основні риси і напрямки розвитку машинобудівної галузі України;
- концептуальні підходи до структурної реорганізації машинобудівних підприємств;
- напрямки забезпечення економічної безпеки підприємства у сучасних умовах господарювання;
- особливості корпоративного управління;
- найбільш ефективні шляхи досягнення конкурентноздатності машинобудівної продукції на світовому ринку;
- аспекти управління персоналом підприємства;
- основи формування і напрямки поліпшення корпоративної культури підприємства як важливого соціально-економічного аспекту управління персоналом.

умінь:

- демонструвати знання щодо основних рис і напрямків розвитку

машинобудівної галузі України;

- демонструвати знання щодо концептуальних підходів до структурної реорганізації промислових підприємств;
- демонструвати знання щодо напрямків забезпечення економічної безпеки підприємства у сучасних умовах господарювання;
- демонструвати знання щодо особливостей корпоративного управління;
- демонструвати знання щодо найбільш ефективних шляхів досягнення конкурентоспроможності продукції промислового призначення на світовому ринку;
- демонструвати знання щодо управління персоналом промислового підприємства;
- демонструвати знання щодо формування напрямків поліпшення корпоративної культури підприємства, як важливого соціально-економічного аспекту управління персоналом;
- оперувати отриманими знаннями для прийняття раціональних управлінських рішень в конкретних виробничих ситуаціях;
- виробляти і використовувати в конкретних умовах стратегію управління підприємством;
- використовувати на практиці всі функції менеджменту;
- розробляти заходи щодо підвищення конкурентоздатності продукції і ефективності управління нею;
- використовувати корпоративну культуру та збагачувати її.

комунікацій:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду;
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

автономності та відповідальності:

- відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за власний професійний розвиток.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
л		пз	лаб	с.р	л		пз	лаб	с.р	
Змістовий модуль 1 Менеджмент промислового підприємства										
Тема 1. Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку	15	3	2		10	14,5	0,5	-		14

з новою управлінською парадигмою										
Тема 2. Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт	12	3	2		7	14,5	0,5	-		14
Тема 3. Організація системи управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу підприємства	17	4	6		7	16	1	1		14
Тема 4. Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах	17	4	6		7	15,5	1	0,5		14
Тема 5. Стратегія маркетингу і управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства	15	4	4		7	15	1	-		14
Тема 6. Єдина інформаційна корпоративна система управління машинобудівним підприємством	13	4	2		7	14,5	0,5	-		14
Тема 7. Здійснення функції планування діяльності підприємства	15	4	4		7	14,5	0,5	-		14
Тема 8. Управління якістю і конкурентноздатністю машинобудівної продукції	16	4	4		8	15,5	1	0,5		14
УСЬОГО ГОДИН	120	30	30	-	60	120	6	2	-	112

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1 Менеджмент промислового підприємства

Тема 1 Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку з новою управлінською парадигмою

Адаптація вітчизняних машинобудівних підприємств до змінних умов господарської діяльності. Нові принципові положення в області управлінських нововведень. Розвиток систем і структур корпоративного управління. Основні показники діяльності машинобудівних підприємств за останні роки.

Інноваційна діяльність підприємств. Оновлення продукції машинобудування. Основні напрямки розвитку машинобудівного комплексу України.

Тема 2 Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт

Роль підприємства як інституціонального економічного суб'єкту. Взаємозв'язок машинобудівного підприємства з різними суб'єктами економіки. Основні напрямки описання функціонування сучасного підприємства: неокласична, інституціональна, еволюційна і підприємницька концепції фірми.

Тема 3 Організація системи управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу підприємства

Основні типи виробничих структур машинобудівних підприємств. Перехід на корпоративному рівні від традиційних ієрархічних [древовидних] структур управління промисловою фірмою до квазіієрархічних [псевдодревовидних] структур. Концептуальні і методологічні положення структурної реорганізації підприємств галузі.

Комплексність як основний принцип формування нової організаційної структури підприємства. Створення продуктивних центрів по видам виготовлення машин і обладнання. Стратегічні задачі центрів прибутку. Шляхи переходу до ефективної корпоративної структури управління великим машинобудівним підприємством.

Тема 4 Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах

Типи стратегій економічної безпеки підприємства. Етапи забезпечення економічної безпеки. Функціональні зв'язки машинобудівного підприємства. Основні причини порушення функціональних зв'язків. Ризик невиконання технології з причини неукладення договору про поставку вихідних продуктів. Ризик недопоставок вихідних матеріалів. Ризик неповернення передоплати постачальником. Ризик неукладення договору про реалізацію продукції. Ризик відмови покупця від отриманої та оплаченої їм продукції. Ризик зриву виробничих планів підприємства або інноваційних проектів. Ризик невірної прогнозування ситуації та отримання неправильних вихідних даних.

Тема 5 Стратегія маркетингу і управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства

Нові підходи до маркетингової стратегії підприємства в умовах жорсткої конкуренції на машинобудівному ринку. Цілі маркетингової діяльності і основні функціональні обов'язки маркетингових підрозділів. Обов'язки маркетингових служб і їх задачі. Інтеграція маркетингу в систему внутрішньофірмового менеджменту.

Тема 6 Єдина інформаційна корпоративна система управління машинобудівним підприємством

ІКС управління як засіб інформаційного забезпечення промислової фірми. Засоби впливу інформаційних технологій на діяльність

машинобудівного підприємства. Можливості комп'ютерного моделювання. Основні характеристики ІКС підприємства. Области упровадження ІКС.

Тема 7 Здійснення функції планування діяльності підприємством

Зв'язок стратегічного планування з формуванням місії підприємства. Перспективне планування. Поточне планування. Взаємозв'язок планів в системі внутрішньофірмового управління. Глобальна стратегія сучасного машинобудівного підприємства. Організація формування і реалізації програм.

Річний комплексний план діяльності машинобудівного підприємства та його складові. Поетапний підхід до складення річної програми випуску продукції і обсягів продажу. Принципові особливості методики внутрішньофірмового планування.

Основні принципи нових господарсько-розрахункових відносин на сучасному підприємстві. Корпоративний господарський розрахунок.

Тема 8 Управління якістю і конкурентоздатністю машинобудівної продукції

Сучасні підходи до оцінки конкурентоздатності продукції машинобудування. Технічні, нормативні, економічні, організаційні та комерційні параметри продукції. Одиничні, групові та інтегральний показники конкурентоздатності.

Комплексний підхід до управління якістю в ринкових умовах господарювання. Комплексна система забезпечення якості продукції на машинобудівних підприємствах України.

Зв'язок стратегічного управління з конкурентоздатністю продукції і підприємства. Технічні і технологічні фактори, які впливають на конкурентоздатність машинобудівної продукції. Організаційно-економічні фактори забезпечення конкурентоздатності продукції. Перспективні шляхи підвищення конкурентоздатності.

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку з новою управлінською парадигмою	3	0,5
2	Тема 2. Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт	3	0,5
3	Тема 3. Організація системи управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу підприємства	4	1
4	Тема 4. Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах	4	1

5	Тема 5. Стратегія маркетингу і управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства	4	1
6	Тема 6. Єдина інформаційна корпоративна система управління машинобудівним підприємством	4	0,5
7	Тема 7. Здійснення функції планування діяльності підприємства	4	0,5
8	Тема 8. Управління якістю і конкурентноздатністю машинобудівної продукції	4	1
Всього годин		30	6

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема заняття	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку з новою управлінською парадигмою <i>Заняття 1</i> (семінар) Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку з новою управлінською парадигмою	2	-
2.	Тема 2. Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт <i>Заняття 2</i> (семінар) Особливості сучасного підприємства і його економічні риси	2	-
3.	Тема 3. Організація системи управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу підприємства <i>Заняття 3</i> (семінар) Система управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу промислового підприємства <i>Заняття 4</i> (практичне заняття) Управлінський потенціал: як його виміряти і змінити <i>Заняття 5</i> (практичне заняття) Формування індивідуального плану розвитку працівника	2+2+2	1
4.	Тема 4. Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах <i>Заняття 6</i> (семінар) Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах <i>Заняття 7</i> (практичне заняття) Аналіз ризиків <i>Заняття 8</i> (контрольна робота) Теми 1-4	2+2+2	0,5
5.	Тема 5. Стратегія маркетингу і управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства <i>Заняття 9</i> (семінар) Управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства <i>Заняття 10</i> (практичне заняття) Розробка маркетингового плану	2+2	-
6.	Тема 6. Єдина інформаційна корпоративна система управління машинобудівним підприємством <i>Заняття 11</i> (семінар) Інформаційна корпоративна система	2	-
7.	Тема 7. Здійснення функції планування діяльності підприємства <i>Заняття 12</i> (семінар) Планування діяльності підприємства <i>Заняття 13</i> (практичне заняття) Особливості планування машинобудівного виробництва	2+2	-
8.	Тема 8. Управління якістю і конкурентноздатністю машинобудівної продукції	2+2	0,5

	Заняття 14 (практичне заняття) Розрахунок конкурентоздатності продукції промислового призначення Заняття 15 (контрольна робота) Теми 5-8		
Всього годин		30	2

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку з новою управлінською парадигмою	10	14
2	Тема 2. Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт	7	14
3	Тема 3. Організація системи управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу підприємства	7	14
4	Тема 4. Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах	7	14
5	Тема 5. Стратегія маркетингу і управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства	7	14
6	Тема 6. Єдина інформаційна корпоративна система управління машинобудівним підприємством	7	14
7	Тема 7. Здійснення функції планування діяльності підприємства	7	14
8	Тема 8. Управління якістю і конкурентоздатністю машинобудівної продукції	8	14
Всього годин		60	112

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних (семінарських) занять.
4. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
5. Виконання самостійного завдання.
6. Виконання індивідуальних завдань.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Управлінський облік у сучасному промисловому підприємстві і його особистості: інтегрованість, управлінський облік як система і область досліджень.

2. Інформаційна система забезпечення внутрішньофірмового менеджменту і її складові: бухгалтерський, оперативний, фінансовий і статистичний облік.

3. Орієнтація управлінського обліку на стратегічні цілі підприємства.

4. Модель корпоративної системи управління вартістю.

5. Поняття: контрактна собівартість, нормативно-технологічна собівартість, планова собівартість, фактична собівартість, фактичні витрати, товарна одиниця, облікова одиниця, ціна аналогу.

6. Забезпечення функціонування системи управління вартістю.

7. Модель комп'ютерної системи управління собівартістю товарних одиниць.

8. Вибір типу управління і управлінського стилю.

9. Система прийняття стратегічних рішень.

10. Механізм прийняття стратегічних рішень та його основні компоненти.

11. Варіанти цільової структури системи прийняття рішень в залежності від того, чий інтересам вони в першу чергу відповідають.

12. Управління по проектам.

13. Основні характеристики сучасного кадрового потенціалу машинобудівного комплексу.

14. Персонал як активний ресурс підприємства.

15. Формування управлінської компетенції кадрів та стимулювання зростання рівня їх професійної підготовки.

16. Задачі управлінських робітників, зайнятих рішенням стратегічних питань.

17. Система виробничо-економічного навчання кадрів.

18. Формування і регулювання фонду оплати праці.

19. Система оцінки підсумків трудового суперництва.

20. Рейтингова оцінка результатів діяльності трудівників.

21. Урахування оцінки якості і результатів праці в системі оплати і стимулювання.

22. Поняття соціальної стратегії підприємства.

23. Методика вибору соціальної стратегії.

24. Типи трудових колективів машинобудівних підприємств.

25. Корпоративна культура машинобудівного підприємства.

26. Стиль підприємства. Базові принципи корпоративної культури.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Самостійна робота оцінюється за такими критеріями:

- 1) самостійність виконання;
- 2) логічність і послідовність викладання матеріалу;
- 3) повнота розкриття теми;
- 4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;
- 5) наявність конкретних пропозицій;
- 6) якість оформлення.

10. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

- 1) Опишіть тенденції розвитку сучасного корпоративного менеджменту.
- 2) Опишіть перспективи розвитку машинобудівного комплексу України в сучасний період.
- 3) Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт: підходи до опису функціонування підприємства.
- 4) Перерахуйте види сучасних організаційних структур управління машинобудівним підприємством.
- 5) Назвіть концептуальні підходи до структурної реорганізації підприємства машинобудування.
- 6) Сутність удосконалення організаційної структури внутрішньо фірмового менеджменту.
- 7) Організація забезпечення економічної безпеки промислового підприємства в сучасних умовах.
- 8) Види господарських і фінансових ризиків і їх можливі наслідки для діяльності машинобудівного підприємства.
- 9) Нові підходи в маркетинговій політиці промислового підприємства.
- 10) Маркетингова діяльність машинобудівного підприємства в напрямку забезпечення конкурентоспроможності продукції.
- 11) Основні характеристики та вимоги до функціонування інформаційних корпоративних систем промислових підприємств.
- 12) Стратегічне планування як інструмент формування довгострокових конкурентних переваг машинобудівного підприємства.

- 13) Річний комплексний план промислового підприємства.
- 14) Корпоративний госпрозрахунок як інструмент управління виробничими витратами.
- 15) Вибір типу управління машинобудівного підприємства.
- 16) Організаційний механізм прийняття стратегічних рішень і управління ризиком на сучасному підприємстві.
- 17) Сучасні підходи до оцінки конкурентоспроможності машинобудівної продукції.
- 18) Основні фактори і шляхи забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного машинобудування.
- 19) Корпоративна культура як найважливіший соціально-економічний аспект управління сучасним промисловим підприємством.
- 20) Основні характеристики інформаційної корпоративної системи.

Ситуаційні завдання

- 1) Як Ви розумієте маркетинг: принцип, засіб, метод управління підприємством?
- 2) Що повинна робити фірма для задоволення потреб постійних і цільових споживачів.
- 3) Охарактеризуйте основні етапи процесу стратегічного планування.
- 4) Що мається на увазі під вибором місії фірми в стратегічному плануванні? Наведіть приклад місії промислового підприємства.
- 5) Як Ви розумієте «агресивний маркетинг»? Розгляньте на конкретному прикладі.
- 6) Що має на увазі процес вибору стратегії сучасного машинобудівного підприємства?
- 7) У чому полягають функціональні обов'язки маркетингових служб машинобудівних підприємств?
- 8) Що являє собою з'ясування поточної стратегії підприємства і аналіз портфеля машинної продукції?
- 9) Які переваги дають віртуальні корпорації на основі нейронних мереж?
- 10) Охарактеризуйте стратифіковану архітектуру управління фірмою.
- 11) Назвіть основні напрямки підвищення ефективності маркетингової діяльності щодо забезпечення конкурентоспроможності машинобудівної продукції.
- 12) Що включає інформаційна система управління сучасним промисловим підприємством.
- 13) Основні цілі та завдання маркетингової діяльності сучасного машинобудівного підприємства.
- 14) У чому сенс нового підходу до розвитку АСУ?
- 15) Удосконалення системи внутрішньофірмового обліку на машинобудівному підприємстві.
- 16) Що мається на увазі під стратегічною реакцією підприємства? Види

реакцій.

17) Що входить до складу комплексного плану діяльності сучасного машинобудівного підприємства.

18) Які стратегічні завдання стоять перед вітчизняним машинобудуванням в даний час?

19) Назвіть основні завдання вітчизняного машинобудування в сучасний період.

20) Назвіть основні напрямки базисних стратегій машинобудівного підприємства.

11. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом семестру здобувачі вищої освіти денної форми навчання паралельно з аудиторними лекційними і практичними заняттями виконують індивідуальні завдання в вигляді реферату за означеними у таблиці 11.1 темами:

Таблиця 11.1

Теми та види індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1	Тема 1. Проблеми і тенденції розвитку машинобудівного комплексу України у зв'язку з новою управлінською парадигмою Тема 2. Машинобудівне підприємство як економічний суб'єкт Тема 3. Організація системи управління і шляхи підвищення управлінського потенціалу підприємства Тема 4. Економічні ризики та економічна безпека підприємства в сучасних умовах Тема 5. Стратегія маркетингу і управління маркетинговою діяльністю машинобудівного підприємства Тема 6. Єдина інформаційна корпоративна система управління машинобудівним підприємством Тема 7. Здійснення функції планування діяльності підприємства Тема 8. Управління якістю і конкурентноздатністю машинобудівної продукції	Індивідуальне завдання – підготовка реферату за тематичним напрямком «Актуальні питання розвитку промисловості України»

Індивідуальні завдання виконуються в рамках самостійної роботи студента з обов'язковими консультаціями викладача та оцінюються балами до загальної оцінки знань студентів.

Також протягом всього семестру питання самостійного опрацювання можуть бути оформлені студентом у вигляді реферату або презентації, які повинні мати науково-дослідний характер.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 05.11.2020 р., протокол № 4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

МН 1 - пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (*пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, практичні і дослідні роботи*);

МН 2 - методи стимулювання навчальної діяльності (*навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні*);

МН 3 - методи контролю і самоконтролю у навчанні (*усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка*);

МН 4 - практичні методи навчання (*практичні роботи*);

МН 5 - самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Moodle електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

МН 6 - виконання індивідуальних домашніх завдань.

13. МЕТОДИ, КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 26.09.2019 р. протокол №2; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання:

МО 1. Попереднє (вхідне) оцінювання знань (письмовий метод або тестування).

МО 2. Поточне оцінювання (письмовий метод або тестування на лекційних та практичних заняттях та/або у системі Moodle, виконання модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, зокрема розрахунково-аналітичних завдань, рефератів, презентацій).

МО 3. Тематичне або періодичне оцінювання (письмовий метод на лекційних та практичних заняттях, усне опитування або тестування на практичних заняттях та/або у системі Moodle).

МО 5. Підсумкове (семестрове) оцінювання, зокрема: залік (письмовий метод або тестування, зокрема у системі Moodle).

Передбачається використання модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Основною формою контролю знань здобувачів в кредитно-модульній системі є складання здобувачами всіх запланованих модулів. Формою контролю є накопичувальна система. Складання модуля передбачає виконання здобувачем комплексу заходів, передбачених семестровим графіком навчального процесу та контролю знань здобувачів, затверджених деканом факультету.

**Графік освітнього процесу та оцінювання знань
з дисципліни для денної форми навчання.**

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями															Вид підсумкового семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	ЗАЛІК
Практ. заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Консультації				Конс						Конс						
Поточний контроль	ВК УО	УО	УО	ПЗ	ПЗ	УО	ПЗ		УО	ПЗ	УО	УО	ПЗ	ПЗ		
Модулі	●————— М1 —————●															
Контроль по модулю №1								КР1								
Контроль по модулю №2															КР2	
Контроль самостійної роботи			ЗСР			ЗСР			ЗСР		ЗСР	ЗСР				

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; ДГ – ділова гра; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат); Конс. – консультація; К – колоквіум.

**Система оцінювання знань здобувачів у 2 навчальному семестрі
для денної форми навчання**

СИСТЕМА ОЦІНКИ					
Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його використання знань, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, які самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	7*2=14	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання (реферат)	20	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Практичне заняття (участь)	6*3=18	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	24*2	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Підсумкова атестація	100	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

З метою формування та реалізації індивідуальної траєкторії навчання здобувача визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється шляхом оцінювання в межах певного контрольного заходу у відповідності до Положення про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

**Система оцінювання знань здобувачів
заочної форми навчання**

Форма контролю	Кіл-ть балів		Стислий зміст контрольної точки	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
	<i>max</i>	<i>min</i>		
1. Підсумкова тестова контрольна робота	100	55	Підсумкова тестова контрольна робота складається із 20-ти тестів за темами Т1-Т10, обраних у випадковому порядку, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за підсумкову тестову контрольну роботу	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову тестову контрольну роботу – 0,4	
2. Іспит (залік)	100	55	Підсумковий екзамен складається із теоретичного та аналітично-розрахункового завдань, обраних у випадковому порядку за темами Т1-Т10, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за іспит	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову екзаменаційну роботу – 0,6	
Всього	100	55	Здобувач виконав тестові, теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованими результатами навчання навчальної дисципліни.

14. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: NohliBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних; Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних.

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=450>

15. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «МЕНЕДЖМЕНТ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА» для студентів спеціальності «Менеджмент»/ Укл. В.О.Шашко. - Краматорськ: ДДМА, 2020.

2. Коваленко Г.О. Конспект лекцій з курсу “Менеджмент машинобудівного виробництва”. – Краматорськ: ДДМА, 2000.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Белінський П.І. Менеджмент виробництва та операцій: підручник / Белінський П. І. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.

2. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: [підручник] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К.: Академвидав, 2007. – [2-ге вид., випр. і доп.] – 464 с.

3. Прийняття управлінських рішень : [навч. посіб.] / за ред. Ю.Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

4. Раєвцева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: [монографія] / Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 496 с.

5. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства: Підручник. – Тернопіль: «Економічна думка». – 2006. – 390 с.

6. Горелов Д.О. Стратегія підприємства: навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Д.О. Горелов, С.Ф. Большенко. – Харків: Вид-во ХНАДУ, 2010. – 133 с

Додаткова література

1. Скударь Г.М. Управління конкурентоздатністю великого акціонерного товариства: проблеми і рішення.-К.: Наукова думка, 1999.

2. Фещур Р.В., Самуляк В.Ю. Управління розвитком машинобудівних підприємств, 2008. Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/16_27.pdf

3. Костюк М.Г. Сучасні економіко-управлінські аспекти діяльності українських машинобудівних підприємств, 2017. Режим доступу: file:///D:/Downloads/Sucasni_ekonomiko-upravlinski_aspekti_dialnosti_uk.pdf

4. Швецова М.Б., Тревого О.І. Моделі та методи управління розвитком машинобудівних підприємств, 2017. Режим доступу: <https://economics.net.ua/files/archive/2015/No3/91-98.pdf>
5. Касьянова Н.В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: концепція, моделі, методи: [монографія] / Н.В. Касьянова; НАН України, Інститут промисловості. – Донецьк: Сид, Куприянов В.С., 2011. – 374 с.
6. Іванова З.О. Особливості формування системи контролінгу на підприємствах / З.О. Іванова // Актуальні проблеми економіки. 2012. – № 6(132). – С. 136–141.
7. Заюкова М.С. Теорія фінансової стійкості підприємства : [монографія] / М.С. Заюкова. – Вінниця : УНІВЕРСУМ, 2004. – 155 с.
8. Кузьмін О.Є. Контролювання та регулювання економічного розвитку підприємства: проблеми, методологічні та прикладні аспекти: [монографія] / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь, Н.О. Шпак, В.А. Новицький. – Львів: Видавництво Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 148 с.
9. Погорелов Ю.С. Моделювання розвитку підприємства / Ю.С. Погорелов // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №10 (100). – С. 51–59.
10. Чанкіна І.В. Формування концептуальної моделі управління розвитком промислового підприємства / І.В. Чанкіна // Бізнесінформ. – 2012. – №6. – С. 222–226.
11. Стратегії підприємства: монографія / Ковтун О. І. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2008. – 424 с.
12. Савченко Ю. Т. Формування стратегії розвитку машинобудівних підприємств у ланцюгу поставок / Ю. Т. Савченко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Логістика. - 2014. - № 811. - С. 316-324. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPL_2014_811_50 .